
Učitelům a lékařům se vyplatí pracovat ve státním

Učitelům a lékařům se vyplatí pracovat ve státním

Učitel ve státní škole dostane odměny tisíc korun, učitel soukromé školy pět set. Privátním školám stát posílá méně peněz a školné tento rozdíl málokdy dorovná.

Praha, 26. 4. 2005

Vláda dnes rozhodne, zda od příštího roku vezme lékařům, učitelům a úředníkům nadobro třinácté a čtrnácté platy. Odboráři proti tomu protestují. Ze statistik však vyplývá, že některé z těchto profesí stát platí štedřeji než soukromé firmy. Krajské či fakultní nemocnice sice sužují dluhy, lékařům však vyplácejí v průměru o tři tisíce korun více, než si mohou dovolit soukromé nemocnice. V posledním čtvrtletí loňského roku - kdy se vyplácejí čtrnácté platy - byl rozdíl dokonce až šestitisícový.

"Zdravotnictví je tak jednou z mála oblastí, kde se vyplatí pracovat pro stát," říká ekonomický náměstek Fakultní nemocnice v Praze-Motole Jiří Čihař. Ta musí platit lékařům podle "státních" pravidel.

Šetříme i na lékařích

Čihařovi se stejně jako ostatním manažerům státních nemocnic nelíbí, že vláda nařizuje neustále zvyšování platů státních zaměstnanců. Naposledy to bylo v lednu při zavedení šestnáctitřídní platové tabulky, která mnohé lékaře posunula do vyšších mzdových pater. Nemocnice musí platit nově lékaři až o čtyři tisíce korun víc, ačkoli si to dovolit nemůže - pojišťovny platí na úhradách stejně.

V soukromých nemocnicích, které si na svůj provoz musejí vydělat, si zvýšení platů dovolit nemohou. "Jako soukromá firma nemůžeme fungovat bez zisku. Snižujeme náklady a bohužel i mzdy našich pracovníků. Díky tomu ale můžeme přežít a vykazovat zisk," říká Jaroslav Voráč, ekonomický ředitel Nemocnice Šumperk, s. r. o.

Nejvíce peněz berou lékaři ve fakultních nemocnicích. Pro to však jsou objektivní důvody: pracují tu nejlepší specialisté v jednotlivých oborech. Navíc často tráví v práci více času, dostávají proto vyšší příplatky za pohotovost, noční služby, přesčasy.

Platy lékařů se liší, i když se porovnají podobné nemocnice zřízené kraji se soukromými. I tady je rozdíl dva tisíce korun, přestože v nich pracují specialisté na srovnatelné úrovni.

Lékařům se to nelíbí. "Problém by mohl vyřešit nový zákon o odměňování pracovníků ve zdravotnictví, který by sjednotil pravidla bez ohledu na zřizovatele zařízení," říká předseda Lékařského odborového klubu Milan Kubek.

Učitelé? Také problém

Totéž, co o platech lékařů, se dá říct o platech učitelů.

Ze statistik Ústavu pro informace ve vzdělávání vyplývá, že kantor placený státem bere v průměru o dva tisíce korun víc než ten, kdo se nechá zaměstnat v privátní škole.

Ta totiž může od státu dostat na žáka jen část sumy, která se posílá škole státní. I výběrové privátní gymnázium, jehož žáci nekončí jako nezaměstnaní a jsou úspěšní u přijímacích zkoušek na vysoké školy, může od státu získat maximálně 90 procent toho, co na žáka dostane gymnázium státní. Anebo také jen 60 procent.

"V této sumě však nejsou peníze na provoz školy a investice. Ty my od státu nedostáváme. Na tuto oblast tudíž z většiny padne školné," říká Jaroslav Širmer ze soukromého gymnázia v Jihlavě. "Jak vím od kolegů z okolních škol, pokud je na státní škole odměna tisíc korun, my dostaneme tak polovic. Víc si ředitel mnohdy nemůže dovolit."

Dávat učitelům víc peněz než ve státním si mohou dovolit zejména renomované soukromé školy v Praze, kde jsou rodiče "statisticky" ochotnější dávat na školné výrazně vyšší sumy.

Základní plat pak bývá v soukromých školách podobný, jaký berou státní učitelé. "Systém odměňování je sice jiný, ale ředitelé se drží klasických platových tabulek. Platy musí být srovnatelné, jinak by nám učitelé odcházeli," podotýká šéf asociace soukromých škol Vladimír Zelinka.